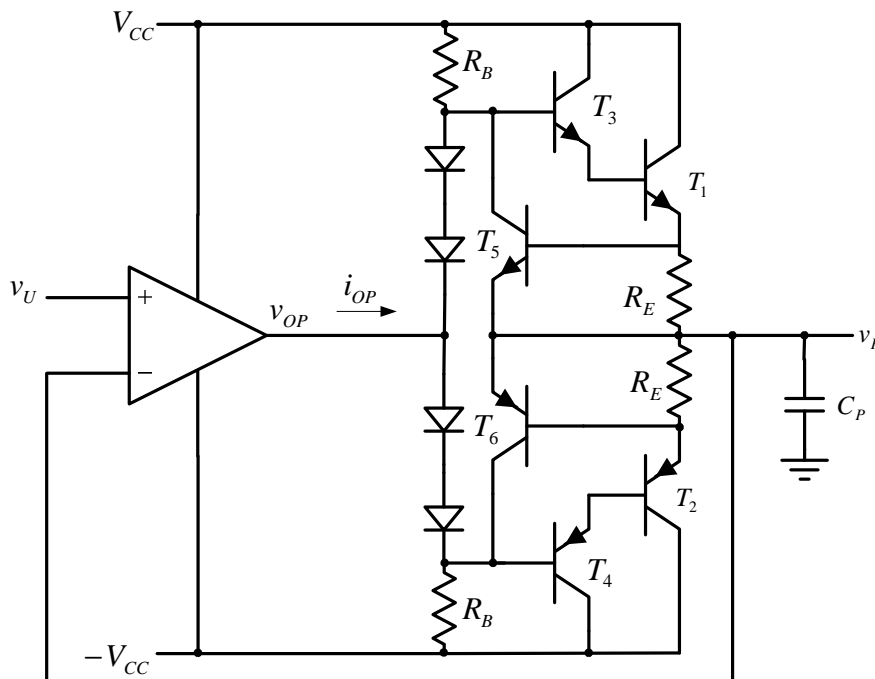

NAPOMENA:

Numerisati svaku stranu sveske u gornjem spoljašnjem uglu. Svaki zadatak početi na novoj strani. Zadaci moraju biti čitko i uredno napisani. Zaokruživanjem broja zadatka u tabeli na omotu označiti koji su zadaci rađeni, i pored toga upisati broj strane na kojoj zadatak počinje. Svako nepoštovanje ove napomene povlači oduzimanje jednog poena po zadatku!

1. U kolu pojačavača snage sa slike 1 ulazni napon je sinusoidalnog talasnog oblika, amplitude V_m i ugaone učestanosti ω . Poznati parametri u kolu su: $V_{CC} = 15\text{ V}$, $R_B = 1\text{ k}\Omega$, $R_E = 0.1\ \Omega$, $\beta_F = 49$, $C_P = 100\ \mu\text{F}$, $V_{BE} = V_D = V_\gamma = 0.7\text{ V}$, $V_{CES} \approx 0\text{ V}$.

- a) [7] Ako je $V_m = 10\text{ V}$ i $\omega = 1000\text{ rad/s}$, odrediti i nacrtati vremenske oblike napona v_P i v_{OP} , struja i_P , i_1 , i_2 i i_{OP} , i snaga p_{D1} i p_{D2} .
- b) [3] Za ulazni signal kao u prethodnoj tački, odrediti srednju snagu disipacije na tranzistoru T_1 .
- c) [5] Odrediti i skicirati zavisnost maksimalne moguće amplitude neizobličienog izlaznog napona od ugaone učestanosti ulaznog signala.

Slika 1

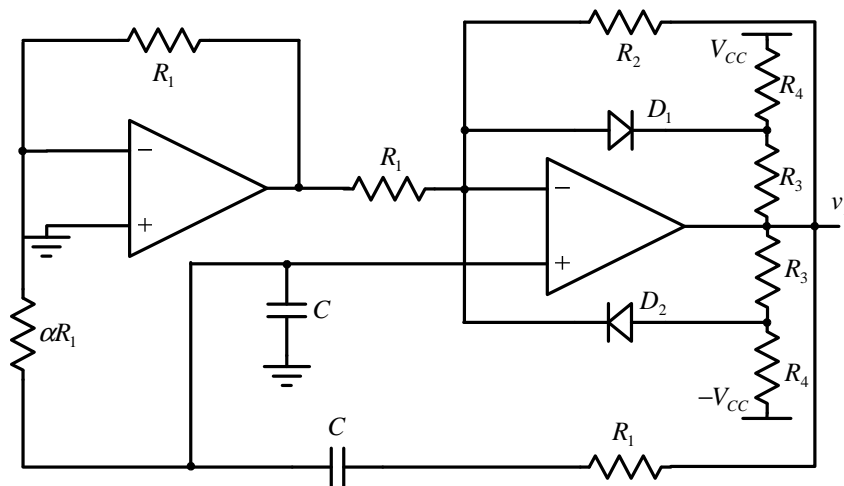
2. Na raspolaganju je transformator prenosnog odnosa $n:1:1$, dve diode sa $V_D = 1\text{ V}$ i jedan kondenzator kapacitivnosti C . Efektivna vrednost mrežnog napona je 220 V , a frekvencija 50 Hz .

- a) [1] Nacrtati šemu dvostranog ispravljača sa prostim kapacitivnim filtrom koji koristi navedene komponente. Primenom aproksimacije malog ugla provođenja:
- b) [6] Odrediti n i C tako da pri izlaznoj struji od $100\ \mu\text{A}$ jednosmerna komponenta izlaznog napona bude 16 V , a da pri izlaznoj struji od 2 A jednosmerna komponenta izlaznog napona bude 14 V .
- c) [4] Nacrtati vremenski dijagram izlaznog napona i ulazne struje pri struji potrošača od 1 A . Odrediti amplitudu talasnosti i faktor talasnosti izlaznog napona u ovom slučaju.
- d) [4] Odrediti zavisnost srednje snage disipacije na diodi (bilo kojoj) od struje potrošača i odrediti ovu disipaciju pri struji potrošača od 2 A . Odrediti zavisnost koeficijenta korisnog dejstva ispravljača od struje potrošača i nacrtati odgovarajući dijagram (izračunati koeficijent korisnog dejstva za izlazne struje od $1\ \mu\text{A}$, 1 A i 2 A i ucrtati te tri tačke u dijagram).

3. [5] Nacrtati šemu stabilizatora napona kod koga je redni tranzistor Darlingtonov npn-npn par, a pojačavač greške je realizovan kao diferencijalni pojačavač sa npn tranzistorima. Nominalna vrednost izlaznog napona je 12 V , a struju potrošača ograničiti na 2 A . Ako je ulazni napon stabilizatora 18 V , odrediti zavisnost snage disipacije na stabilizatoru od otpornosti potrošača R za $0 < R < \infty$.

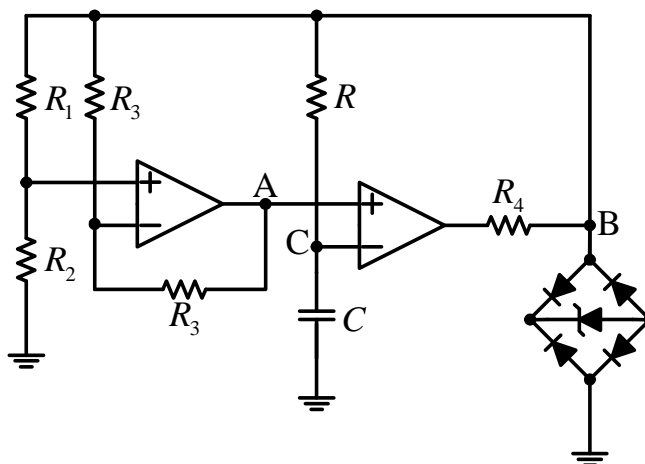
4. U oscilatoru sa slike 4 poznato je: $V_{CC} = 15\text{ V}$, $V_D = 0.6\text{ V}$, $R_1 = 10\text{ k}\Omega$, $R_3 = 1\text{ k}\Omega$, $R_4 = 2\text{ k}\Omega$, $C = 10\text{ nF}$, $\alpha = 0.25$. Operacioni pojačavači su idealni i napajaju se sa $\pm V_{CC}$.

- a) [7] Odrediti kružnu učestanost oscilovanja.
- b) [5] Odrediti minimalnu vrednost otpornosti R_2 za koju se uspostavljuju oscilacije.
- c) [8] Ako je $R_2 = 2R_{2\text{min}}$, odrediti amplitudu oscilacija na izlazu kola.

Slika 4

5. [15] Izračunati i nacrtati talasne oblike napona u tačkama A, B i C za kolo sa slike 5. Odrediti frekvenciju oscilovanja kola. Poznato je: $R_1 = 10 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 20 \text{ k}\Omega$, $R_3 = 12 \text{ k}\Omega$, $R_4 = 820 \Omega$, $R = 10 \text{ k}\Omega$, $C = 100 \text{ nF}$, $V_Z = 7.6 \text{ V}$, $V_D = 0.7 \text{ V}$, $V_{CC} = 15 \text{ V}$. Operacioni pojačavači su idealni i napajaju se sa $\pm V_{CC}$.

Slika 5

6. PLL kod koga je fazni detektor realizovan primenom analognog množača sa karakteristikom $v_{M OUT} = \frac{v_{IN1} v_{IN2}}{4 \text{ V}}$, koristi VCO sa

karakteristikom $f_0 = 1 \text{ MHz} + 10 \text{ (kHz/V)} (v_C - 2 \text{ V})$ i jednopolni NF filter sa karakteristikom $H(s) = \frac{1}{1 + s/\omega_p}$. Ulazni naponi faznog

detektora su sinusoidalnog oblika, amplitude 8 V.

a) [2] Nacrtati blok šemu ovog PLL-a.

b) [4] Odrediti prenosnu karakteristiku faznog detektora. Označiti numeričke vrednosti karakterističnih tačaka na dijagramu.

c) [4] Nacrtati vremenske dijagrame ulaznog napona PLL-a i izlaznog napona VCO-a tokom dve periode za frekvenciju ulaznog napona jednaku 1.02 MHz. Smatrati da je PLL sinhronizovan.

Ispit traje tri sata